

GOIGS en alabança Príncep dels apóstols

per a ésser cantats en sa antiga
terme y parroquia de Torá,

del Gloriós SANT PERE

capella de MURINYOLS de l'Aguda
bisbat de Solsona.

Príncep del Apostolat
y de l' Iglesia pastor:
Siau, Sant Pere, advocat
del qui us demana favor.

Fou Bethsaida poble hebréu
vostra patria molt ditxosa,
vos viviu vida industriosa
ab lo vostre germá Andréu;
pescadors sou de filat
de la mar en la blavor. Siau, etc.

En lo mar de Galilea
estant vos cert jorn pescant,
per la platja caminant
Jesucrist, mostrá-us sa idea;
de que us havia triat
per ser d' homens pescador. Siau, etc.

Per deixeble os allistareu
desseguida del Messies
y en aquells ditxosos dies
son bon exemple imitareu;
sempre havéu acompanyat
del mon al Reparador. Siau, etc.

Puig no 's trova en vos engany,
ans sou fiel, vos esculli
en l' hort de Gethsemani
Jesucrist per son company;
heu també vos presenciat
la Gloria en lo mont Thabor. Siau, etc.

Si heu tingut un relliscall
quan vostre Mestre negareu,
culpa tan negra esbarrareu
desseguit que cantá 'l gall;
vostres ulls sempre han plorat
ab senyals de gran dolor. Siau, etc.

Confessant la vostra fé
a Jesús fill de Deu viu,
«Pere, en vostres mans teniu
les claus del cel» — Ell digué—;
de la virtut y 'l pecat
constituí quedéu censor. Siau, etc.

†. *Tu es Petrus.*

Després que se 'n pujá al cel
Crist lo nostre Redemtor,
escull per son seguidor
a Maties vostre zel;
lloch reb en l' Apostolat
que deixá 'l Judas traïdor. Siau, etc.

A Antioquia havéu posada
la Cadira pontificia,
per a llençar l' immundicia
cap a Roma la heu portada;
puig de la gentilitat
taca a Roma el vil error. Siau, etc.

Fer miracles disputareu
ab aquell màgich Simó,
y en presència de Neró
sos enganys manifestareu;
heu a un mort ressucitat,
vencent al encantador. Siau, etc.

Veu Neró molt impacient
com vostra predicació
de sa falsa religió
va apartant a molta gent;
vos posá en la creu clavat,
hont morireu vencedor. Siau, etc.

De l' Iglesia la gran barca
desde Roma vos guiáu,
desde eix temple confortáu
en la fé nostra comarca!
que jamáy l' impietat
arrefredi son fervor! Siau, etc.

Beneiu desde esta serra
totes nostres treballades!
bones vinguin les anyades
dels empalós a la terra!
de frets, pedra y sequedat
guardéu la seva ufanor! Siau, etc.

Príncep del Apostolat
y de l' Iglesia pastor:
Siau, Sant Pere, advocat
del qui us demana favor.

℞. *Et super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.*

O R E M U S

Deus, qui beato Petro apostolo tuo, collatis clavibus regni caelestis, ligandi atque solvendi pontificium tradidisti: concede; ut intercessionis ejus auxilio, a peccatorum nostrorum nexibus liberemur. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

NOTES HISTORIQUES

A 4 kilòmetres de la vila de Torá y 6 del lloch de la Aguda cap al mitjdia, y per la banda del nord-est a 2 kilòmetres del poble de Palóu de Torá, en un lloch alterós desde 'l qual s' ovira esténs pánorama encantador a la vista, que encuadren com dintre d' un march de motlures antigues los pelats Montserrat y Montseeh per les bandes del sol ixent y del ponent, lo Pirineu altiu y frondós per la banda de tramontana, y la serra llisa y nivellada de Vichfret en la Segarra per la banda del mitjdia; la capella de S. Pere de **murinyols** corona un turonet situat al belj mitj dels conréus y boscos de la partida de terra dita los **empalóus** (avans, **murinyols**) del terme de l' Aguda agregat actualment al terme de Torá.

Es aquestá una ermita petita d' estil románich senzill y pobre com tantes d' altres èrmites de la nostra comarca edificades en la centuria XII^a, que actualment sols conserva de sa edificació primitiva l' ábsis boy formant un presbiteri de 3'00 m. de alçada per 2'50 m. de fondaria. Lo restant es de edificació posterior; y devant de la portalada que es quadrada y situada en la banda opósada al absis, encara s' hi veuen runes d' un pórtich o cubert que la cubria. Medeix lo interior de la capella, tret lo presbiteri, 4'50 m. de llargada per 3'25 m. d' amplada y 3'50 m. alçada. La part forana te les mides de 4'90 m. d' amplada per 3'80 m. alçada en la façana, y 9'90 m. de curvatura en l' ábsis y 4'50 m. d' alçada fins a la punta de boquet que remata l' ábsis. Y la teulada encara está assentada damunt de la bolta.

L' any 1429 entre d' altres peçes de terra que feyen censal a l' iglesia de S. Gili A. de Torá se nombra *en palou una pessa de terra en lo comelar de sent P.* En l' arch toral de punt d' ametlla, igual que la bolta, de 2'30 m. de alçada per 3'25 m. d' amplada y que junta la edificació prinitiva ab la posterior, hi ha pintada la data 1615, any en que 's deuria reedificar la capella; perquè a 5 d' abril del any 1616 *darrera y última festa de Pasqua florida fonc beneida la capella de S. Pere de Murinyols situada en lo terme de l' Aguda per mí Joán Hierónim Grau rector* (de Torá, fill del mas d' en Grau de l' Aguda y enterrat en la sepultura del centre del paviment de la nau principal de la parroquial de Torá) *ab llicencia de mon senyor Rm. de Urgell don Bernat de Salba y ab assistencia dels pobles de l' Aguda y Torá ab solemne professó.*

Dos cuadros antichs de S. Pere adornen les parets de la capella. L' un penjat damunt de la pica de l' aigua beneyta, ostenta al sant apóstol rumbejant la rica indumentaria de Princep de l' Iglesia Romana, y está pintat sobre fusta que te les dimensión 0'50 x 0'40 m., segóns l' estil gótic. L' altre, de dimensións 0'75 x 0'55 m., representa al Sant demanant perdó al cel després de les tres negacions, la pintura es d' estil renaixament aplicada damunt de tela, y l' actitut de l' imatge semblant a la de la que es invoca contra 'l mal de rabia en son santuari de Arancís, bisbat d' Urgell; penja de la concavitat de l' ábsis formant la

capsalera del altar. Aquest que está compost de una mesa y dues graus d' obra, sosté una escultura en fusta de 0'60 m. alçada representativa de S. Pere vestit ab la túnica y mantell d' apóstol, les claus de la gloria posades en sa ma dreta y 'l llibre de ses epístoles en la ma esquerra: La dita escultura probablement succèhi al cuadro segón dalt citat en la presidencia del altar, com ell fou lo successor del cuadro primer.

Durant la guerra civil dita dels set anys perquè durá desde 1833 fins a 1840, com les forces armades havien convertida la capella de S. Pere en un punt de atalaya militar, Antoni Noguera junt ab d' altres terratinents dels **empalóus**, se emportá les imatges del Sant a resguart en la Casa-nova que ell menava, (masía edificada en 1735 per la Rnt. Comunitat de Pbres. de Torá per a habitació del masover qui conreuava la seva propietat dels **empalóus**) y estava situada a un kilòmetre de la capella; fins que, passada la guerra, fou pintada y daurada la imatge de escultura y oberta de nou al culte la capella.

Mes modernament uns banchs de fusta feren més cómoda pels devots l' estada en la capella, y 'l devot entusiasta del nostre Sant, Sr. Magí Mas y Ruich fill y hisendat de Palóu de Torá y rich negociant de la ciutat de Cervera feu ofrena d' una escaparata de fusta pintada que tot servint de baldequí a l' imatge embelleix força l' altar.

Quan un tartalló de vent feu volar totes les teules y rebatentles per terra ne feu miques y bocins, Ramón Bagá de Torá y 'l ja nombrat Sr. Mas ajudats dels demás terratinens tornaren a cubrir ab teules la bolta de la capella. Y havia aleshores lo projecte de reedificar lo pórtich, pro la mort dels dos capitostes l lensá al oblit la ideya acariciada per tots.

Enguany gracies a les llimosnes de tots els terratinents arreplegades per lo diligent cuidant de la capella Antoni Vilá y Anyé, han sigut refegides moltes de teules en la teulada, rejuntades les esquerdes de la bolta, feta nova la porta d' entrada, netejada y enblanquinada tota la capella de dins y de fora. Y 'l Sr. Jaume Mas y Cera conservador de la tradicional devoció del seu pare Sr. Magí, pagá una tarima nova pel peu del altar.

Que 'l gloriós Sant desde aquest temple vegi ara y sempre les incensades de fé, esperança y amor que envers Deu y 'l seu Apóstol preferit envíen los habitants de Torá y de Palóu, mentres assisteixen homens y dones en numerosa comitiva a la missa que s' hi celebra tots los anys lo dia de Stes. Creus de maig; quan families enteres sovintegen les visites pietoses a la capella; y boy aixecant los ulls y 'l cor al cel los pagesos y pageses durant les trevallades en les terres dels **empalóus**! Aixís may per may éll deixar de fer ploure a dreta y esquerra pluja abundosa de benediccions de tota mena sobre'ls individuos, sobre les families y sobre la partida de terra dels **empalóus**. Aixís sia.

X. B. Y C. PBRE.

Torá 29 de juny del 1921.